

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 3. novembra 2011 v Bratislave v trestnej veci obvineného **M. H.** pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 29. apríla 2009, sp. zn. 7 To 23/2009, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Nitra z 3. marca 2009, sp. zn. 1T 106/2008, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **M. H.** **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Nitra z 3. marca 2009, sp. zn. 1T 106/2008, bol obvinený **M. H.** uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného dňa roku 2006 do 18. júna 2008 v rodinnom dome nachádzajúcom sa v T., opakovane psychicky a fyzicky týral svoju družku **L. R.** tým spôsobom, že jej opakovane hrubo a vulgárne nadával, vyhrážal sa jej zabitím, kopal a bil ju do tela a spôsobil jej rôzne zranenia, pričom jeho konanie vyvrcholilo dňa 18. júna 2008, keď sloвне na ňu zaútočil, začal ju udierať päťou, následne ju niekoľkokrát kopol až spadla na posteľ, kde ju kopol do hrudníka, čím jej spôsobil zlomeninu VIII. až X. rebra vpravo s posunom kostných úlomkov, podkožný emfyzém hrudníka vpravo, pomliaždenie v oblasti hrudnej kosti aj s krvným výronom a pomliaždenie dolnej čeľuste vľavo, s dobou liečenia štyri až šesť týždňov, pričom jej týmto svojím konaním spôsobil fyzické a psychické utrpenie.

Za to mu bol uložený podľa § 208 ods. 2 Tr. zák., nezistiac žiadnu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Tr. zák., s prihliadnutím na priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. m/ Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

O odvolaní obvineného proti vyššie uvedenému rozsudku rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom z 29. apríla 2009, sp. zn. 7 To 23/2009, takým spôsobom, že tento podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušil vo výroku o treste a obvinenému M. H. sám uložil podľa § 208 ods. 2 Tr. zák., postupom podľa § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., s prihliadnutím na priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. m/ Tr. zák., s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov (§ 322 ods. 3 Tr. por.). Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. ho na výkon tohto trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Dňa 24. októbra 2011 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložené dovolanie obvineného, podané prostredníctvom jeho obhajkyne Mgr. J. M. a smerujúce proti obom vyššie uvedeným rozsudkom, kde ako dovolací dôvod obvinený uviedol dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

V písomnom odôvodnení pritom v prvom rade zdôraznil tú skutočnosť, že už počas celého konania poukazoval na to, že skutkovú podstatu trestného činu kladeného mu za vinu nenaplnil. V tomto smere považuje za relevantnú predovšetkým výpoveď znalca MUDr. R. R. na hlavnom pojednávaní, z ktorej malo vyplývať, že k zraneniam poškodenej nedošlo dňa 18. júna 2008, ako to táto uvádzala, ale už niekoľko dní predtým. V prípade poranenia hrudníka mohlo ísť tiež napríklad i o ukážkové poranenie vzniknuté pri autonehode.

Keďže ale Okresný súd Nitra nebral do úvahy takýto významný dôkaz, spochybňujúci pravdivosť tvrdení poškodenej o čase a mechanizme vzniku zranení, v rámci odvolacieho konania navrhol ustanoviť znalca alebo do konania pribrať znalecký ústav, ktorý by na základe fotodokumentácie o zraneniach poškodenej určil presný čas ich vzniku. Okrem toho navrhol i ďalšie dôkazy – konkrétne výsluchy svedkov E. Š., P. C. a T. R., ktoré

by podľa jeho názoru preukázali, že poškodenú nemohol fyzicky napadnúť v deň, keď bola podľa lekárskej správy MUDr. M. zbitá.

Obvinený má za to, že tým, že Krajský súd v Nitre napokon vo veci rozhodol bez toho, aby vykonal ním navrhnuté dôkazy, bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu bolo podľa neho ďalej porušené i tým, že dôkazy, ktoré navrhoval vykonať už v priebehu prípravného konania (výsluchy svedkov J. L., I. V., J. M. a manželov H.) boli vykonané až pred súdom prvého stupňa, t.j. po viac ako 8 mesiacoch, kedy si už ním navrhovaní svedkovia nemohli pamätať pre nich nepodstatné skutočnosti, ktoré ale mohli významným spôsobom ovplyvniť priebeh súdneho konania. V tejto súvislosti zároveň podotkol, že v prípravnom konaní boli vypočutí ako svedkovia len poškodená a jej sestra, a teda iba svedkovia svedčiaci v jeho neprospech.

A na záver obvinený odkázal i na obsah jeho vlastného písomného podania zo dňa 7. marca 2011 a dôvody v ňom uvedené, kde sa okrem už vyššie spomenutého upozorňuje i na rozdielnosť skutočností zaznamenaných na CD so skutočnosťami zaznamenanými v rozsudku, „podozrivý“ spôsob podania trestného oznámenia poškodenou a nevykonanie rekonštrukcie trestného činu či kontroly policajnou hliadkou na mieste.

Z týchto dôvodov preto obvinený M. H. dovolaciemu súdu navrhol podľa § 386 ods. 2 Tr. por. oba napadnuté rozsudky zrušiť a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu Nitra prikázať, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že toto bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

V zmysle § 371 ods. 3 Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

V súlade s § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb a má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Dovolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť i to, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, ktorými sa v dovolaní odôvodňuje existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Dôvody dovolania je teda treba chápať materiálne, a preto nestačí na ne len formálne poukázať v podanom dovolaní, aby sa tým vyhovel ustanoveniu § 374 Tr. por.

Pokiaľ ide o v predmetnom prípade uplatnený dovolací dôvod, poukazuje Najvyšší súd Slovenskej republiky v prvom rade na tú skutočnosť, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.).

Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn.

2 Tdo 45/2009, uverejneného pod č. 21/2010, pritom ďalej vyplýva, že *ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov (§ 34 ods. 1 a § 44 ods. 2 Tr. por.), zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 208 a § 274 ods. 1 Tr. por.). Nemožno však úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo.*

Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. teda nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Vzhľadom na námietky obvineného M. H. treba na tomto mieste opätovne zdôrazniť predovšetkým tú skutočnosť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o dovolaní je viazaný zisteným skutkom tak, ako ho ustálili súdy nižšej inštancie, a nie je teda oprávnený ani posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov či závery, ktoré z dokazovania súdy vyvodili.

Dovolanie neslúži k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací. Samotnú správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu potrebné vyšetrovanie podľa § 379 ods. 2 Tr. por.

S ohľadom na uvedené iba s poukazom na nesprávne skutkové zistenia, na nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov, či nevykonanie navrhovaných dôkazov nie je teda potom možné vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (a rovnako tak ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.).

Z týchto dôvodov preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené v enunciacie tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 3. novembra 2011

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová